

Abstrakt

Práce se věnuje tématu postavení finančního arbitra jakožto subjektu mimosoudního řešení spotřebitelských sporů a řízení před ním. Zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, coby speciální předpis přijatý na základě požadavků Směrnice 97/5/ES o přeshraničních převodech zavedl s účinností od roku 2003 do českého právního řádu institut, který svým charakterem ani řízením založeném na specifických zásadách neodpovídá žádnému jinému orgánu veřejné moci v České republice. Cílem práce je analyzovat právní předpisy, které vymezují postavení finančního arbitra včetně procesu před ním a na základě zjištěných skutečností následně zhodnotit, zda přijatá právní úprava umožňuje naplnit požadavky směrnice a zda se tak skutečně děje.

Obsah práce je rozčleněn do 5 částí, kdy první část představuje institut finančního arbitra co do důvodů jeho vzniku a předpokládaného účelu tak, aby poskytla odrazový můstek pro další úvahy a současně se snaží o vymezení povahy institutu v podobě, jakou mu dal český zákonodárce. Tato část se rovněž věnuje stavebním kamenům umožňující fungování každé instituce, tedy lidským a finančním zdrojům včetně krátkého historického exkurzu.

Hlavní pasáže práce představují druhá, třetí a čtvrtá část pojednávající nejprve o právech, respektive pravomocích a povinnostech finančního arbitra a následně jejich realizaci zejména v rámci řízení. Druhá část je vnitřně členěna na rozhodovací pravomoci ve vztahu k soukromým subjektivním právům a povinnostem a následně také veřejným. Dále je vysvětlen význam zaměření se právě na takové dělení včetně podrobného popisu a návrhů řešení problémů spojených se soudním přezkumem rozhodovací činnosti finančního arbitra. S ohledem na zaměření práce je součástí také kapitola věnující se dalším vnitrostátním subjektům, které stejně jako finanční arbitr disponují pravomocí rozhodovat spory vyplývající z pojištění, vymezení odlišností v jejich působnosti a řízeními před nimi. Závěrem jsou popsány problematické záležitosti spojené s mnohostí subjektů alternativního řešení sporů v této oblasti včetně možných východisek. Třetí část je protipólem části druhé, a to jak zaměřením, tak převážně popisným charakterem. Věnuje se pouze stručně třem oblastem povinností finančního arbitra.

Čtvrtá část se věnuje řízení před finančním arbitrem, a to od jeho zahájení po ukončení se zaměřením na specifika odlišující ho od ostatních mimosoudních, ale také soudních řízení. Ve vztahu k odchýlkám od obecně platných procesních zásad je záměrem této části na základě poznatků z předchozích částí vymezit účel existence odlišných principů a v případě jejich neodůvodněnosti navrhnout změnu právní úpravy, která by více odpovídala povaze tohoto řízení. Pátá část si oproti zbytku práce, jejímž obsahem je vymezení a případně nastínění

vhodnějších alternativ postupně ve vztahu k jednotlivým aspektům institutu finančního arbitra a řízení před ním, klade za cíl vymezení komplexních a zásadních problémů včetně předložení návrhu řešení *de lege ferenda*. K tomu využívá poznatky a závěry předchozího textu za účelem nabídnout cestu umožňující souhrnnou změnu toho, co nejvíce znemožňuje dosáhnout naplnění účelu tohoto institutu.